

Zažili jste situaci, kdy jste byli bezdůvodně znevýhodněni kvůli vaší sexuální orientaci? Choval se k Vám někdo jinak než k ostatním kvůli vaší pohlavní identifikaci?

Diskriminace na základě sexuální orientace a pohlavní identifikace je nepřijatelná. Braňte se proti ní! Má to smysl! V případě, že se setkáte s diskriminací z těchto důvodů, obraťte se na ombudsmana. Naše pomoc je bezplatná. Často tak můžete pomoci nejen sobě, ale i lidem v podobné životní situaci. Přečtěte si skutečné příběhy těch, jimž ombudsman pomohl.

1

Pan Jindřich nesměl darovat krev kvůli své homosexuální orientaci. Po zásahu ombudsmana nemocnice svou praxi změnila.

Pan Jindřich chtěl darovat krev. Nemocnice ho však odmítla kvůli tomu, že je homosexuál. Ve vnitřních předpisech nemocnice bylo uvedeno, že mužská bisexualita a homosexualita je důvodem pro trvalé vyloučení dárce. Pan Jindřich se cítil poníženy. Obrátil se proto s žádostí o pomoc na ombudsmana.

Ombudsman zjistil, že pan Jindřich byl odmítnut pouze na základě homosexuální orientace. To je ale diskriminační. Zařízení transfuzní služby má vždy zkoumat, zda sexuální chování dárce není rizikové, avšak sama homosexualita nemůže být bez dalšího považována za riziko. Ombudsman doporučil nemocnici, kterou pan Jindřich za účelem darování krve navštívil, aby svou praxi změnila. Nemocnice doporučení vyslyšela. Pan Jindřich zde darovat krev může, pokud jeho faktické sexuální chování nebude vyhodnoceno jako rizikové. Každé zařízení má totiž zákonnou povinnost zajistit, aby odebraná a dále použitá krev byla nezávadná.

„Pravidla pro výběr dárců by neměla vycházet z předsudků, které nejenže nezajistí nezávadnost krve, ale zároveň zasahují do důstojnosti osob. Zařízení transfuzní služby nemůže odmítnout osobu jako dárce krve nebo krevních složek pouze z důvodu jeho sexuální orientace. Takové kritérium zakládá přímou diskriminaci.“

ze zprávy ombudsmana

2

Pan Petr po letech dostal šanci osvojit dítě.

Pan Petr toužil být zařazen do evidence žadatelů vhodných stát se osvojitelem. Úřad však jeho návrh vyhodnotil jako nepřijatelný, a to kvůli tomu, že Petr žil v registrovaném partnerství s jiným mužem. Pan Petr s tímto závěrem nesouhlasil, proto se obrátil na ombudsmana.

Ombudsman zjistil, že úřad nepochybil, protože postupoval přesně podle zákona. Ten skutečně jednomu z registrovaných partnerů znemožňoval ucházet se o osvojení dítěte. Takové ustanovení zákona však ombudsman považoval za neférové. Řekl, že zákon by neměl rozlišovat jednotlivce, kteří se chtějí stát osvojitelem, pouze na základě sexuální orientace. Doporučil panu Petrovi podat žalobu. Případ dospěl až k Ústavnímu soudu, který neférové ustanovení zákona zrušil. Úřad potom zařadil pana Petra do evidence žadatelů o osvojení. Zanedlouho si mohl se souhlasem soudu osvojit chlapečka.

„Osoby žijící v registrovaném partnerství mají nesporné právo na ochranu soukromí. Tato ochrana a respektování ze strany státu však nemůže být zcela naplněna, pokud bude i nadále docházet ke stigmatizaci těchto osob tím, že zákon zcela vylučuje, aby se některá z nich vůbec ucházela o osvojení dítěte.“

z nálezu Ústavního soudu

3

Paní Veronika má nyní na svém maturitním vysvědčení aktuální jméno a rodné číslo. Škola, kterou vystudovala, původně odmítala změny v údajích zaznamenat.

Paní Veronika se několik měsíců snažila o to, aby střední škola, kterou absolvovala, upravila její maturitní vysvědčení. Poté, co školu vystudovala, totiž prošla úřední změnou pohlaví a její osobní údaje (jméno a rodné číslo) se změnily. Škola však odmítala tuto změnu zaznamenat. Protože jméno a rodné číslo na maturitním vysvědčení paní Veroniky neodpovídalo skutečnosti, bylo pro ni složité nalézt si odpovídající zaměstnání. Působila nedůvěryhodně. Požádala tedy ombudsmana o pomoc.

Ombudsman zjistil, že právní předpis škole ukládá vysvědčení upravit. Poradil paní Veronice, ať podá řediteli školy novou písemnou žádost, doloží úřední doklady o změně jména a rodného čísla a prvopis maturitního vysvědčení. Ombudsman žádost před podáním zkontroloval. Do měsíce od odeslání písemné žádosti řediteli školy pak paní Veronika získala upravené maturitní vysvědčení.

„Prošla jsem kompletní změnou pohlaví a veškeré osobní doklady jsem měla vyřízené, kromě maturity. Ta byla stále na staré jméno a rodné číslo a byla tedy neplatná. S žádostí o změnu údajů v maturitním vysvědčení jsem telefonicky kontaktovala střední školu, kde mi bylo sděleno, že to není jejich povinnost a nemají s tím nic společného. Obrátila jsem se tedy osobně na Ministerstvo školství, kde mě opět odkázali zpět na mou školu. Nevěděla jsem, jak dál a doufala jsem, že mi pomůžete.“

paní Veronika

Co všechno může být diskriminace?

Diskriminací je, když s vámi někdo jedná hůře než s ostatními, protože

- jste osoba s menšinovou sexuální orientací nebo transgender,
- někdo vás považuje za osobu s menšinovou sexuální orientací či transgender, ačkoliv jí nejste, anebo
- jste v blízkém vztahu s osobou s menšinovou sexuální orientací či trans osobou.

Jde o situace, kdy vám odmítnou pronajmout byt, protože ho chcete sdílet s partnerem či s partnerkou stejného pohlaví, kdy vás odmítnou obsloužit v restauraci, protože jste jeho nebo ji políbil(a) nebo vás zaměstnavatel vyhodí z práce, protože se dozvěděl, že jste gay, lesba nebo transgender osoba.

Diskriminací je také to, pokud lidé v různých oblastech života kladou trans lidem do cesty neúměrné a neodůvodněné překážky (trans lidé nemohou po změně pohlaví získat upravený zápočtový list nebo vysokoškolský diplom). Nezapomeňte, že diskriminace nemusí být na první pohled zřejmá.

Rozdílnost by neměla představovat břímě. Naopak může být obohacením pro společnost, ve které všichni společně žijeme. Diskriminace je nezákonná a je důležité se proti ní bránit. Ombudsman je tu od toho, aby vám pomohl.

Jste obětí diskriminace a chcete se proti ní bránit? Máte starosti a na úřadě vám nepomohli?

Přijďte, zavolejte nebo napište. Poradíme vám. Naše pomoc je bezplatná. Pokud víte o někom, koho by tento leták mohl povzbudit, pošlete ho dál. Pokud víte o lidech, kterým by naše rady mohly pomoci, řekněte jim o nás. Pomáháme bez rozdílu - už od roku 2000.

ombudsman
veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv
Údolní 39, 602 00 Brno
informační linka: +420 542 542 888
telefon (ústředna): +420 542 542 111

e-mail: podatelna@ochrance.cz
www.ochrance.cz
www.facebook.com/verejny.ochrance.prav
www.twitter.com/ochranceprav